

Verksamhetsplan 2024

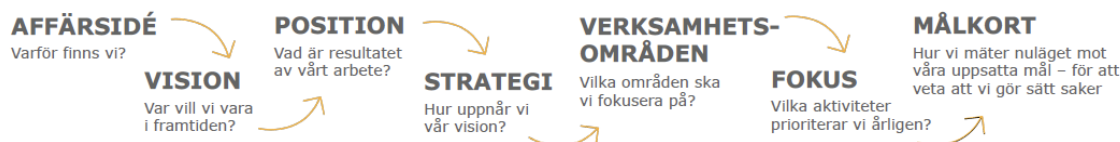
Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2024	1
1. Affärsidé	2
2. Vision	2
3. Position	2
4. Strategi	3
5. Verksamhetsområden.....	3
5.1 Trafik och kvalitet.....	3
5.2 Resenär och marknad	3
5.3 Fordon och depå.....	4
5.4 Finansiering, styrning och ekonomi	4
Verksamhetsplan 2024	6
6. Trafik och kvalitet	6
6.1 Trafikutbud	6
6.2 Trafikkvalitet.....	7
7. Resenär och marknad.....	7
7.1 Försäljning och resande.....	7
7.2 Marknad, kommunikation och varumärke	8
8. Fordon och depå	8
8.1 Fordon och fordonsdepå	8
9. Finansiering, styrning och ekonomi	9
9.1 Styrning och uppföljning.....	9
9.2 Ekonomiska förutsättningar	9
10. Norrtåg 2040 – En tågvision	10
Mål	11
Bilaga 1. SWOT-analys 2023.....	12

Verksamhetsplan 2024

Infrastrukturen i norra Sverige binder samman städer, orter, regioner och skapar goda förutsättningar för ett hållbart resande för både person- och godstransporter. För att kunna möta framtidens utmaningar och nå de globala och nationella klimat- och miljömålen samt att kollektivtrafikens marknadsandel ska öka kommer det att krävas en annan färdmedelsfördelning än idag. Ett hållbart transportsystem mellan olika platser är en förutsättning för tillväxt och välfärd och för att skapa ett attraktivt Norrland, att bo, leva och verka i.

Processen från den övergripande affärsidén och visionen till aktiviteter och målkort illustrerar hur Norrtågs verksamhetsarbete hänger ihop. Verksamheten i bolaget är uppdelad i fyra olika områden; trafik och kvalitet, resenär och marknad, fordon och depå samt och finansiering, styrning och ekonomi.

För att göra rätt prioriteringar och föra utvecklingen i rätt riktning upprättas varje år en verksamhetsplan med olika fokus för respektive verksamhetsområde, samt kvalitetsmått och mål. Inom respektive verksamhetsområde formuleras strategier som svarar på frågorna *vad* och *hur* – vad bolaget ska fokusera på hur bolaget ska arbeta för att uppnå målen. Genom definierade kvalitetsmått mäter bolaget att bolaget uppnår sina uppsatta mål och på sikt visionen.

1. Affärsidé

Norrtåg AB ska vara en viktig faktor för Norrlands regionala utveckling. Norrtåg ska, på affärsmässiga grunder, erbjuda samhällsekonomiskt effektiva, attraktiva och långsiktigt hållbara resmöjligheter för de som bor i, verkar i eller besöker regionen.

Bolagets uppdrag är att bedriva persontrafik, genom avtal med trafikföretag eller i egen regi, med tåg inom och i anslutning till Norrtågland, de fyra nordligaste regionerna, jämte därmed förenlig verksamhet. Därutöver ska bolaget tillhandahålla fordon och en verkstad.

Bolaget arbetar för att förenkla vardagen för så många som möjligt. Tågtrafiken ska planeras med hänsyn till regionernas behov av arbetspendling, utveckling och hållbar tillväxt.

2. Vision

Norrtåg ska tillsammans med övrig kollektivtrafik bilda ett väl sammanhållet och attraktivt trafiksystem.

Visionen om ett regionalt tågssystem i Norrland har förverkligats under de senaste åren. Tåget är en del av ett väl koordinerat och sammanhållet kollektivtrafiksystem. Vid alla viktiga knutpunkter kan resenärerna enkelt kunna byta mellan tåg och buss. Hela resan kan göras på en och samma biljett oavsett var den börjar eller slutar i Norrland, Norrlandsresan.

Norrtåg ska tillsammans arbeta för ett hållbart och sammanhängande transportsystem mellan olika platser som ger förutsättningar för tillväxt och välfärd och som skapar ett attraktivt Norrland, att bo och verka i.

3. Position

Jag skapar tillgänglighet.

Norrtåg AB brinner för att utveckla regionens framtidsförmåga och det som är viktigast för oss är nöjdare och fler resenärer. Vår nyckelintressent är de som ännu inte åker tåg.

Norrtågs varumärkesposition knyter samman strategin, affärsidén och vår vision. Den beskriver hur vi arbetar, vår verksamhet och resultatet av vårt arbete. Norrtågstrafiken skapar tillgänglighet. Norrtåg AB skapar tillgänglighet genom att föra samma alla aktörer som påverkar och påverkas av trafiken, vi som arbetar för Norrtåg AB utgår från vår position i allt vårt arbete.

4. Strategi

Norrtåg AB:s strategiarbete visar hur bolaget driver och utvecklar verksamheten. Strategin utgår från en rad politiskt antagna styrdokument på nationell, regional och lokal nivå. Strategin ska bidra till transportsystemets utveckling i Sverige som helhet. Det övergripande målet för svensk transportpolitik (Prop. 2008/09:93) är att *”säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet”*. Det övergripande målet följs av ett funktionsmål och ett hänsynsmål. Riksdagen har beslutat om ett klimatmål för transportsektorn. Målet innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom inrikes luftfart, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.

5. Verksamhetsområden

Bolagets verksamhetsplanering utgår ifrån fyra verksamhetsområden; trafik och kvalitet, resenär och marknad, fordon och depå samt och finansiering, styrning och ekonomi.

5.1 TRAFIK OCH KVALITET

För de fyra nordligaste länen är det ett uttalat mål att knyta samman länen och knyta ihop förbindelser med övriga Sverige och internationellt. Kollektivtrafiken ska vara ett medel till att utöka arbetsmarknadsregioner, knyta samman städer och kommuner. Trafik som fungerar bra innebär att invånarna snabbt kan ta sig till arbete, skola och fritidsaktiviteter. Bolaget ska verka för att skapa underlag för hur framtida trafikutbud kan se ut. Med väl underbyggd faktainsamling och samverkan mellan olika aktörer och funktioner, och mellan myndigheter, invånare/resenärer och företag, skapa underlag för att planera och genomföra ändamålsenliga förbättringar och ökat trafikutbud. Det gäller även samverkan om kollektivtrafikens och den anslutande trafikens infrastruktur. Arbetet med trafikutbudet sker både genom den årliga tidtabellsprocessen inför kapacitetsansökan och på längre sikt.

För att fler ska välja att resa med tåg måste det gå att lita på att tågen kommer fram i tid. Punktlighet är ett kvalitetsmått där utfallet visar hur bra alla delar i processen fungerar – från planering av tidtabeller till daglig trafikledning, från förebyggande underhåll på spåren till akut röjning och evakuering, från att förebygga obehöriga i spår till att bygga ut ny kapacitet. När det är mycket trafik och arbeten som samsas i spåren, blir marginalerna mindre för att hantera störningar som uppstår. Störningar som också lättare får följd effekter för andra tåg. Den ökade efterfrågan på tågtrafik innebär en mer komplex situation med fler som rör sig i samma system, och det skapar en större utmaning när det gäller att klara målet för punktlighet. Trafikverket äger ansvaret för processen kring infrastrukturen och Norrtåg har en viktig roll att förstå orsaken till mer förseningar för att kunna påverka och agera för att skapa bästa möjliga förutsättningar för en hög trafik kvalitet för resenären.

5.2 RESENÄR OCH MARKNAD

Norrtåg agerar på en öppen marknad där bilen, längs med samma sträckningar som tåget, utgör vår största konkurrent. Vårt erbjudande jämförs även med vad andra tågbolag och övrig kollektivtrafik erbjuder, både gällande service, pris, restid och utbud. Norrtåg ska vara ett attraktivt val i samtliga kategorier. För att lyckas med detta ska bolaget arbeta aktivt med att utveckla utbud, service och prissättning så att det matchar resenärernas förväntningar både för sällanresenärer och de som reser ofta. Biljettsystem, hemsidor och applikationer ska vara enkla, tillgängliga och möta framtida digitala lösningar och möjliggöra interregionalt resande.

Hur varumärket Norrtåg uppfattas av allmänheten, potentiella och befintliga resenärer, media samt beslutsfattare har en direkt inverkan på möjligheten att uppfylla verksamhetens mål, vision och affärsidé. Inställningen till Norrtåg påverkas även av inställningen till kollektivt resande, reseupplevelsen och i konkurrens med övriga tillgängliga resealternativ. Norrtåg AB är ytterst ansvarig för varumärket Norrtåg och ska därför leda arbetet med att utveckla varumärket.

5.3 FORDON OCH DEPÅ

En väsentlig del i bolagets åtagande är att tillhandahålla funktionella fordon och fordonsdepåer till operatören. Syftet med allt underhåll av fordon är att uppnå en hög driftsäkerhet, det vill säga att fordonen och i förlängningen tågtrafiken blir tillförlitlig. Störningar resulterar i höga kostnader med förseningar eller inställda tåg, vilket i sin tur kan leda till ett bristande förtroende för tågtrafikens förmåga att hålla tiderna och att resenären väljer andra trafikslag.

Norrtåg ska verka för att optimera underhållet på fordonsflottorna. Bolaget ska upprätthålla fordonens värde och utveckla deras funktionalitet och prestanda över tid. Fordonen ska ha hög trafikal tillgänglighet och nyttjandegrad. Norrtågs fordon ska upplevas som ett bekvämt färdmedel och erbjuda möjligheten att pendla till arbete eller studier, där resan samtidigt blir en användbar stund.

För att åstadkomma detta ska bolaget driva ett utvecklingsarbete med ständiga förbättringar i samråd med fordonsägaren, operatören och underhållsleverantör. Bolaget ska följa upp operatören avseende underhållets genomförande och agera om operatören inte uppnår kravställda nivåer, exempelvis avseende genomförandetider samt om fordonsflottorna har eftersläpande underhåll.

Fordonsdepåer ska för operatören och dess underhållsleverantör vara ändamålsenlig och effektiv. Norrtåg ska säkerställa depåkapacitet för de fordonsflottor som bolaget tillhandahåller.

5.4 FINANSIERING, STYRNING OCH EKONOMI

Att få så många som möjligt att välja tåget i stället för bil eller flyg är bolagets viktigaste miljöarbete. Tågresor ger minimala utsläpp av koldioxid då tågen drivs av förnybar el, huvudsakligen från vattenkraft, vilket även bidrar till låga utsläpp av växthusgaser jämfört med andra trafikslag. Genom att möjliggöra en hög punktlighet och regularitet minskas behovet av ersättningstrafik i form av buss och taxi, vilket säkerställer ett miljövänligt resande.

Norrtågs erbjudande till resenär ska vara konkurrenskraftigt och leda till ökade marknadsandelar, ökade intäkter och därmed minskad regional medfinansiering. Ett led i detta är att verka för ett väl fungerande biljettsystem, allt från att skapa biljetter, distribuera biljetter till att validera biljetter. Biljettsystemet ska möjliggöra olika betalsätt och säkerställa ett bra kassaflöde.

Bolaget ska sträva efter att göra saker smartare. Det är en förutsättning för att Norrtåg ska vara konkurrenskraftigt. Lösningarna ska vara kostnadseffektiva för att nå en kostnadsnivå som möjliggör en långsiktig trafikutveckling. Uppföljning av trafikavtalet under avtalstiden är viktig för att kunna garantera att den bedrivs på ett tillfredsställande sätt, samt att fel och brister upptäcks. Genom uppföljning och dialog ska Norrtåg skapa framgångsfaktorer både under trafikavtalets genomförande och i framtida trafikupplägg.

För att kunna möta resenärernas och våra intressenters förväntningar samt utföra våra uppgifter och hantera de situationer som kan uppstå behöver bolaget ha rätt förutsättningar, kompetens, verktyg och befogenheter. Norrtåg AB ska vara en attraktiv arbetsgivare. Genom dialog och involvering av alla medarbetare utvecklas varje medarbetare och organisationen tillsammans. Som arbetsgivare strävar

bolaget efter att medarbetarna ska ha balans mellan arbete och fritid och ha möjlighet att påverka hur arbetet ska utformas.

Verksamhetsplan 2024

Marknaden för persontransporter står inför stora förändringar. Efterfrågan på klimatsmart och ekonomiskt hållbart resande ökar kraftigt samtidigt som vi ser att människors resbeteende i viss grad har förändrats efter pandemin. Man arbetar och studerar hemifrån i större utsträckning och ett förändrat köpbeteende har förändrat möjligheterna att få varor hemleverade. Detta har förändrat hur man reser till och från jobb, skola och butik, och även förändrat efterfrågan på tågtrafiken. En mer flexibel vardag ställer krav på ett flexiblare utbud.

En majoritet av de som pendlar kommer att fortsätta göra det, och mest troligt i ännu större utsträckning kommande år (Attitydundersökning 2023), men man kommer att efterfråga en större flexibilitet. Där tjänsteresor ersätts av videomöten fyller ett ökat fritidsresande utrymmet ombord på tågen, samtidigt som fler kan tänka sig att resa längre till jobb och studier när resan inte behöver ske lika ofta. Ett ökat men förändrat resande ställer fortsatt stora krav på kvalitet i alla delar av trafiken och produkten.

6. Trafik och kvalitet

Norrtågs trafikutbud ska skapa förutsättningar för en fortsatt arbetsmarknadsförstoring, möjliggöra en omställning i arbets- och vardagsresande från privatbilism till ett hållbart resande och bidra till att göra kollektivtrafiksystemet i sin helhet konkurrenskraftigt och attraktivt.

6.1 TRAFIKUTBUD

Trafikutbudet, eller tidtabellen, är en av de viktigaste faktorerna för att fler ska resa med Norrtåg. Norrtåg ska verka för en taktidtabell där det är möjligt för att förenkla för resenären. Viktigt är även att det är enkelt att byta mellan Norrtågs linjer för att möjliggöra för längre resor. Tidtabellen ska därför utgå från ett antal noder där du kan byta mellan olika linjer. Bolaget ska också bidra till att Norrtågs tidtabell matchar övrig kollektivtrafik, normala arbetstider och skoltider, men även möjligheter till fritidsresande. För att lyckas med detta ska bolaget tidigt engagera och involvera andra i utvecklingen av tidtabellen. Bolaget ska även verka för att utveckla alternativen för resenären vid planerade och oplanerade avbrott i tågtrafiken tillsammans med operatören och övrig kollektivtrafik.

Trafikverkets årliga process för kapacitetsansökan styr arbetet i tid medan bolaget ansvarar för att samordna trafikpliktsbeslut och beställningar från de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och Trafikverket, samt operatörens planering.

De största frågorna under 2024 är utvecklad trafik till Finland, Norge och Norrtågs framtida tidtabeller.

Fokus 2024:

- Tillsammans med Norge ta fram en ny tidtabell för trafik på Meråkerbanan

- Tillsammans med Finland ta fram en gemensam tidtabell mellan Luleå och Uleåborg
- Utveckla tågplanearbetet inför nytt avtal
- Fortsätta arbetet för att uppnå taktidtabell på samtliga linjer

6.2 TRAFIKKVALITET

Trafikverket äger ansvaret för processen kring infrastrukturen, men Norrtåg har en viktig roll att påverka och agera för att skapa bästa möjliga förutsättningar för trafiken. Det är flera objekt och processer som är viktiga runt till exempel stationernas funktioner, kvaliteten på banunderhåll, funktionen tågstyrning och driftledning hos Trafikverket. Bolaget ska tillsammans med RKM också vara pådrivande i arbetet runt strategiska infrastrukturförbättringar.

Fokus 2024:

- Utveckla processen för planerade och oplanerade störningar och ersättningstrafik
- Påbörja arbetet inför kapacitetsansökan T26
- Genomföra ett punktlighetsprojekt för Mittbanan
- Utveckla begreppet resenärspunktlighet
- Delta aktivt på kundmöten med Trafikverket och Vy Tåg AB (ägare av TRAV)

7. Resenär och marknad

Regional tågtrafik, med snabba moderna tåg, är fortfarande något relativt nytt för många i norra Sverige. Även på sträckor där tåget har stora komparativa fördelar är marknadsandelen för tåget låg. Det talar för att Norrtåg har en stor potential att öka resandet kraftigt. Innan pandemin hade regional tågtrafik och långväga tågtrafik i norra Sverige en kraftig tillväxt. Vi ser att resandet har fortsatt utvecklats starkt efter pandemin. Samtidigt finns en stor osäkerhet kring hur oroligheter i omvärlden, inflation och drivmedelspriser påverkar resandemönster.

Med ett konkurrenskraftigt pris, smarta produkter och kampanjer som både stärker varumärket och resandet generellt så kan resandet öka. Norrtåg har återhämtat sig bra efter pandemin, med ökat resande, men det finns fortfarande några linjer där mer insatser behövs för att öka resandet ytterligare. Norrtåg ska även fortsätta arbetet med att ta marknadsandelar på samtliga linjer.

7.1 FÖRSÄLJNING OCH RESANDE

Resenären är basen och själva grundförutsättningen för verksamheten. Resenärens perspektiv ska genomsyra allt. Norrtåg ska vara ett attraktivt alternativ vad gäller pris, innehåll och kvalitet på vårt erbjudande, som ska vara lättillgängligt. En stor del av verksamhetens intäkter kommer från resenärernas vilja att betala för den tjänst vi erbjuder. Bolagets potential att öka intäkterna sker främst genom att öka resandet, samt ett aktivt arbete med dynamisk prissättning och prisstrategier. Priser och produkter ska därför anpassas för att öka resandet, flytta resenärer från bil till tåg och samtidigt ge Norrtåg ökade biljettintäkter.

För att klara detta krävs ett modernt biljett- och distributionssystem, en anpassningsbar pris- och produktstrategi och säljkanaler som är enkla. Bolaget ska medverka i en övergång till ett nytt biljettsystem för Norrtåg samtidigt som vi påbörjar en utredning om framtida biljettsystem på längre sikt, inklusive sammankoppling med Samtrafikens system, nya avtal och norra länens nya digitala biljettsystem för Länstrafikens kort.

Information till resenären ska vara enkel. Det ska vara enkelt att boka, förstå utbudet, produkterna, planera sin resa, ta del av störningsinformation och enkelt att tillgodose resenärens rättigheter när

störningar uppstår. Norrtåg ska tillsammans med operatören ta fram en ny app för försäljning och trafikinformation, samt en ny bokningsupplevelse på webben.

Potentialen för att hitta nya resenärer och kunder i regionerna är stor. Målet är att skapa ett intresse för tågtrafiken hos allmänheten och framtida resenärer. Norrtåg ska genom att arbeta med kampanjer, produkter, tjänster och prissättning hitta nya resenärer och öka belägningsgraden ombord på tågen.

Fokus 2024:

- Följa upp implementering av biljett- och distributionssystem samt prisrobot
- Säkerställa visering ombord i nya biljettsystemet tillsammans med trafikföretag
- Fortsatt arbete med pris- och produktstrategi
- Ta fram en Norrtågs-app för försäljning och trafikinformation
- Följa upp/säkerställa bokningsfunktion och försäljning på Norrtågs hemsida
- Genomföra minst en kampanj för fritidsresande
- Öka möjligheten för företagsresande
- Genomföra minst två riktade kampanjer för att nå nya resenärer

7.2 MARKNAD, KOMMUNIKATION OCH VARUMÄRKE

Norrtåg AB är ytterst ansvarigt för varumärket Norrtåg och ska därför leda arbetet med att utveckla varumärket. En av de största utmaningarna är att för få *känner till* eller *känner för* Norrtåg. Bolaget ska därför främst arbeta för att fler ska *känna till* och *känna för* Norrtåg. Detta görs bäst i samverkan med andra aktörer. Norrtåg är även en avgörande del i utvecklingen av Norrtågland.

Kommunikationen kring Norrtåg är viktig av flera skäl. Det är viktigt att stärka *attityden till* och *bilden av* tågtrafik och Norrtågs verksamhet. Det gäller såväl att allmänt stärka varumärket och samtidigt vara tydlig gentemot resenärer och våra uppdragsgivare (politiker, finansiärer och allmänheten). Bolaget har ett antal kanaler som det kommunicerar genom, beroende på typ av information och målgrupp. Arbetet med att utveckla dessa ingår i bolagets kommunikationsplan.

Fokus 2024:

- Öka kännedomen om Norrtåg i Vindelns kommun
- Utvärdera förändringsresan
- Utveckla processen runt förtåelsen för resandemönster via Telia Insight
- Skapa resenärsforum
- Skapa Norrtågsmaskot
- Möjliggöra tillgänglighet av trafikinformation för resenärer via Norrtågs kanaler såsom app och bokningsmiljö
- Öka marknadens kännedom om Norrtåg kring Örnsköldsvik, Kramfors, Härnösand, Timrå och Sundsvall

8. Fordon och depå

En väsentlig del i Norrtågs åtagande till operatören är att tillhandahålla fordon och fordonsdepå. Norrtåg ska skapa förutsättningarna för en robust trafik och samtidigt säkerställa fordonens ekonomiska livslängd samt utveckla funktionalitet och prestanda över tid.

8.1 FORDON OCH FORDONSDEPÅ

Trafikavtalet innebär en strikt uppföljning av operatörens åtagande avseende det så kallade lätta underhållet, det vill säga det förebyggande-, trafiknära- och avhjälpande underhållet. Att underhållet

sköts enligt de föreskrifter som finns och att underhållsbalanser är enligt den nivå parterna har avtalat ska säkerställas under året. Tillgången på kompetent underhållspersonal och materialbrister är kritiska faktorer, därför behöver Norrtåg i samråd med fordonsägare, underhållsleverantör och trafikföretag hitta smarta lösningar och optimera underhållet.

Fokus 2024:

- Möjliggöra ett övertag av X52 från Västtrafik
- Ta fram avvecklingsplan för diselfordon Y31
- Ta fram en plan för livstidsförlängning för X11
- Utredan tekniska förbättringar för komfort avseende värme och ventilation X62
- Implementera älghammare på samtliga X62 Coradia
- Tillsammans med AB Transio se över behovet av upprustning midlife X62 Coradia och optimera tidsplan

9. Finansiering, styrning och ekonomi

Norrtågstrafiken är ytterst baserat på en regional och statlig politisk vilja att bygga upp ett sammanhållet tågtrafiksystem i Norrland. Avtalsbilden i Norrtåg är komplicerad och bygger på en förståelse för olika ansvarsområden och behovet av samverkan för att nå uppsatta mål och på sikt bolagets vision.

Eftersom Norrtåg under 2024 genomför flera större projekt som skapar riktningen för Norrtågs framtid, kommer ett utvecklingsarbete av målstyrning, kvalitetsrapport och uppföljningar att genomföras under 2024. Detta för att dessa ska anpassas efter *"Norrtåg 2040 – en tågvision"* och de beslut som kommer fattas under 2024.

9.1 STYRNING OCH UPPFÖLJNING

Fokus 2024:

- Implementera ett nytt avtalssystem – för bättre uppföljning av träffade avtal
- Förbättra uppföljning av systematiskt miljöarbete påbörja arbetet med en hållbarhetsrapport
- Utveckla systemstöd i samverkan med operatör avseende inställda avgångar och orsak
- Utveckla kvalitetsrapporten i syfte att få en ökad försäelse för möjligheter till en mer robust trafik
- Utveckla verksamhetsplanen inklusive målstyrningen inför 2026
- Bistå ägargruppen med utarbetande av nytt konsortialavtal

9.2 EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Många osäkerheter i världen, inflation, ränteosäkerheter påverkar oss på kort, men framför allt på lång sikt. Hur stor påverkan blir är osäkert, det är en aspekt som vi måste övervaka för att bedöma hur kostnadsutvecklingen kommer att påverka oss, inte bara under 2024 utan även på längre sikt.

Intäkterna från trafiken är en väsentlig del av kostnadstäckningsgraden för upphandlad trafik. Genom tilläggsavtalet har vi möjlighet att följa intäkter i trafiksystemet på ett sätt som vi inte har haft tidigare. Genom att följa upp marknadsmöjligheterna och faktiskt resande får vi en bra förutsättning för framtida upphandlingar.

Fokus 2024:

- Översyn av affärssystem inför nytt operatörsavtal och rent produktionsavtal
- Verka för fortsatt statlig finansiering på lång sikt
- Påbörja arbetet med olika betallösningar inför 2026
- Utveckla nyckeltal och ökad träffsäkerhet av framtida trafikkostnader inför budget 2026–2036
- Utredda juridisk möjlighet för marknadsanpassad prissättning på biljetter

10. Norrtåg 2040 – En tågvision

Norrtågstrafiken är ett sammanhållet system över geografiska gränser och en samordning med annan regional kollektivtrafik och andra transportslag. Tåget ska vara snabbare än bilen och det ska finnas en förutsägbarhet i det långsiktiga trafikutbudet. Strategiska frågor inom Norrtågs trafikutbud är till exempel tillgänglighet, funktionell tillgänglighet och tidtabell, bra koppling till buss, konkurrenskraftiga restider, balansen mellan starka och svaga linjer, olika stoppmönster, ett sammanhållet system, pendlingstrafik och kommersiell trafik, nodfunktioner, internationell trafik och anslutning till andra trafiksystem som till exempel Oulu-Rovaniemi, Trondheim, Narvik, Stockholm och Gävleborg.

Arbetet med *”Norrtåg 2040 – en tågvision”* går in i en ny fas 2024. Tågvisionen har kommunicerats och diskuterats och kompletterande ändringar utefter remissvar och dialog har genomförts. Detta ska under 2024 tas vidare till att blir en långsiktig handlingsplan för hur Norrtåg ska nå visionen. En del av detta är utvecklingen av Norrbotniabanan och utökningen av trafiken. Detta innebär flera större projekt under 2024.

En stor och viktig del i tågvisionen är framtagandet av en fordonstrategi, som ska ligga till grund för hur bolaget ska hantera de kommande utmaningarna kring fordonsförsörjning. I fordonstrategin behandlas frågor om avveckling av äldre fordon, eventuell anskaffning av begagnade fordon, nyanskaffning av fordon och sammansättning av fordonsparken.

För att lyckas ta hand om en ökad fordonsflotta i framtiden pågår arbetet med en depåstrategi i samarbete med Umeå Vagnverkstad, Umeå kommun. Depåstrategin ska utreda möjligheter att koncentrera underhållet och genomföra en utbyggnad av depån i Umeå. Samtidigt arbeta med att mindre underhållsholkar i trafiksystemet för att säkerställa en robust trafik.

Idag har Norrtåg ett avtal med trafikföretaget, Vy Tåg AB, som sträcker sig till och med T25. Då avtalstiden snart går ut har Norrtåg påbörjat arbetet av en upphandling av ny operatör. Detta kommer pågå under första halvåret 2024 med beräknad tidpunkt för tilldelning i september 2024.

Fokus 2024:

- Handlingsplan utifrån tågstrategin
- Fordonsstrategi
- Depåstrategi
- Upphandling nytt trafikföretag

Mål

Norrtågs verksamhet är kopplad till ett antal mål, allt från egna interna målsättningar för resande till de övergripande transportpolitiska målen. Norrtåg har en omfattande uppföljningsverksamhet för att säkerställa måluppfyllelse och avtal. Inom vissa målområden bör insatser sättas in och förändringar göras för att uppnå måluppfyllelse.

Fokus i verksamhetsplan 2024 kommer att vara inriktning på att skapa bra förutsättningar för trafiken när resandet ökar och skapa robusthet i trafiksystemet och möjligheter att utveckla tågtrafiken både på kort och lång sikt. För framtida verksamhetsplaner kommer målstyrningen att utvecklas.

Fokus 2024:

Målområde	2023	2024
Trafik och kvalitet		
Regularitet*	95 %	95 %
Punktlighet*	95 %	95 %
Resenär och marknad		
NKI Helhetsintryck	90 %	90 %
Beläggningsgrad	40 %	40 %
Resandeutveckling	+5 % årligen	+5 % årligen
Känna till varumärket (91 procent 2019)	98 %	98 %
Känna för varumärket (49 procent 2019)	72 %	72 %
Positivt inställda till varumärket (36 procent 2019)	55 %	58 %
Fordon och depå		
Stoppande skador ska avhjälpas så att fordonet kan tas i trafik inom två dagar	Stoppande skada ska avhjälpas så att fordonet kan tas i trafik inom två dagar	Stoppande skada ska avhjälpas så att fordonet kan tas i trafik inom två dagar
Månadsvis uppföljning av äldre skador på fordonen – antalet öppna skador rapporterade i Ford äldre än 30 dagar (skadebalans) får per avstämningstidpunkten inte överskrida avtalade gränsvärden	Nivåer Typ Vinter Övriga året X62 75 st 50 st X52 36 st 24 st X11 30 st 20 st	Nivåer Typ Vinter Övriga året X62 75 st 50 st X52 36 st 24 st X11 30 st 20 st
Eftersläpande förebyggande underhåll ska inte förekomma på fordonsflottorna	Trafikföretaget ska utföra det förebyggande underhållet inom de intervall som anges i fordonens underhållsplaner	Trafikföretaget ska utföra det förebyggande underhållet inom de intervall som anges i fordonens underhållsplaner
Finansiering, styrning och ekonomi		
Intäkter från biljettförsäljning	+10 % jmf 2022	+10 % jmf 2023
Kostnadstäckningsgrad, (biljettintäkter/trafikkostnad)	35 %	38 %

* Målsättning utifrån trafikpåverkande händelser som operatören styr över

Bilaga 1. SWOT-analys 2023

Styrkor Bolagets kompetens Hållbarheten, säkerheten och bekväma tåg Användbar tid ombord på tåget /Effektiv restid Snabba transporter Passerar viktiga resmål Marknadsanpassad prissättning Samordnad kollektivtrafik	Svagheter Sårbar och liten organisation Nationella synen på Norra Sverige Svag infrastruktur och för låg nivå på infrainvesteringar Svårigheter att informera om produkten och att tillgodose allas behov Bristande samordning mellan trafikslag
Möjligheter Hållbara transporter Ny infrastruktur Utökad gränsöverskridande trafik Grön industriell revolution i norra Sverige Nya produkter och prisstrategier Stora marknadsandelar som vi kan vinna Flexibilitet Bränsleprisutveckling Utökad samarbete med företag Patriotismen – Norrtågland!	Hot Oro i omvärlden Infrastrukturens kvalité och robusthet Befolkningsutveckling och förändrat beteende Ägarnas ekonomi Osäkra och förändrade finansiella och infrastrukturförutsättningar på nationell nivå Elpriser och tillgång på el Kompetensförsörjning Inflationen